

BILTEN #3

PROJEKAT PROMOVISANJE POZITIVNOG SISTEMA MALOLETINIČKOG PRAVOSUĐA U SRBIJI

BILTEN #3 ZA PERIOD JUL - SEPTEMBAR 2022.

O PROJEKTU

U saradnji sa Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu (RZSZ), Centar za prava deteta (CPD) sproveo je projekat „Promocija pozitivnog sistema maloletničkog pravosuđa u Srbiji” u periodu od 1. januara 2020. do 30. septembra 2022. godine, koji je finansijski podržala Evropska unija u okviru *Programa za prava, jednakost i državljanstvo.*

CILJ PROJEKTA

Cilj projekta bio je da doprinese unapređivanju položaja i prava deteta kroz promovisanje pristupa pozitivnog maloletničkog pravosuđa za decu u sukobu sa zakonom i decu sa izazovima u ponašanju kao posebno ranjivu grupu dece.

U Biltenu #3 predstavljene su projektne aktivnosti realizovane u periodu od 1. jula do 30. septembra 2022. godine.

SPROVEDENE AKTIVNOSTI JUL-SEPTEMBAR 2022.

- Održali smo sastanak projektnog Upravnog odbora;
- Održali smo uvodnu dvodnevnu obuku za vaspitače i voditelje slučajeva iz centara za socijalni rad;
- Održali smo dvodnevnu obuku za multisektorske i multidisciplinarnе timove u Beogradu;
- Održali smo tri dvodnevne obuke za zaposlene u ustanovama za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu;
- Održali smo radionice u ustanovama za vaspitanje dece i omladine u Knjaževcu, Beogradu i Nišu;
- Objavili smo video „MOŽDA“
- Sproveli smo kampanju na društvenim mrežama radi promocije videa „MOŽDA“;
- Održali smo završnu konferenciju;
- Objavili smo Bilten #2 (januar-jun 2022);
- Kontinuirano smo informisali javnost o preduzetim aktivnostima putem saopštenja i objava na društvenim mrežama.

Projektne aktivnosti bile su usmerene na razvijanje različitih tretmanskih programa za rad sa decom i pratećih programa obuke profesionalaca koji rade sa decom u sistemima socijalne zaštite i pravosuđa, zatim na sprovođenje vršnjačkih edukacija u ustanovama za vaspitanje dece i omladine u saradnji sa članovima i članicama Kluba DX, pri CPD-u, kao i na promociju pravosuđa po meri deteta kroz kampanju na društvenim mrežama.

ODRŽAN SASTANAK PROJEKTOG UPRAVNOG ODBORA

Dana 19. avgusta 2022. godine, održan je redovan sastanak projektnog Upravnog Odbora, čija je uloga bila da nadgleda sprovođenje projekta, unapređuje saradnju sistema socijalne zaštite i pravosuđa, daje strateške i operativne smernice, procenjuje napredak, identifikuje izazove i predlaže preporuke za uspešnije sprovođenje projektnih ideja. Na sastanku su učestvovali predstavnici institucija, ustanova za vaspitanje dece i omladine, CPD i članica Kluba DX, pri CPD-u.

ODRŽALI SMO UVODNE OBUKE ZA VASPITAČE I VODITELJE SLUČAJA

RZSZ je organizovao uvodnu dvodnevnu obuku, u periodu od 15. do 16. avgusta, za vaspitače ustanova za vaspitanje i voditelje slučaja iz centara za socijalni rad. Obuka je imala za cilj da se, nakon predstavljanja glavnih nalaza i ključnih preporuka istraživanja sprovedenog u prethodnom periodu, kroz konsultacije sa stručnjacima angažovanim u sistemu maloletničkog pravosuđa – zaposlenima u centrima za socijalni rad i u vaspitnim ustanovama, zajednički razmotri položaj i funkcionisanje tri ustanove za vaspitanje i procene mogući putevi transformacije tih ustanova kako bi što adekvatnije odgovarali na potrebe dece.

ODRŽALI SMO DVODNEVNU MULTISEKTORSKU I MULTIDISCIPLINARNU OBUKU U BEOGRADU

Multisektorka i multidisciplinarna dvodnevna obuka održana je u Beogradu 8. i 9. septembra 2022. U njenoj realizaciji učestvovali su prof. emeritus dr Đurađ Stakić i Nada Šarac, rukovodilac Odeljenja za profesionalnu obuku RZSZ.

Program opšte obuke bio je usmeren na unapređenja kompetencija svih aktera, posredno ili neposredno angažovanih u radu sa decom u zavodima u cilju stvaranja povoljne opšte klime i neophodnih uslova u kojima će proces reforme zavoda biti usmeren i fokusiran na utvrđene ciljeve i zadatke, teći brže i doneti željene ishode.

Opšti cilj programa obuke bio je da upozna učesnike sa ciljevima, zadacima, rezultatima i daljim tokom istraživanja i projekta reforme, uskladi njihove stavove i saznanja sa prihvaćenim standardima i naučnim dostignućima i motiviše ih, usmeri i podrži da aktivno, otvoreno i funkcionalno sarađuju u interesu dece koje se nalaze na tretmanu u zavodima.

Učesnici obuke su bili predstavnici centara za socijalni rad, sudije za maloletnike, tužioci zaduženi za maloletničko pravosuđe i savetnici zavoda za socijalnu zaštitu.

ODRŽALI SMO TRI DVODNEVNE OBUKE U ZAVODU ZA VASPITANJE DECE I OMLADINE U BEOGRADU, NIŠU I KNJAŽEVCU

U organizaciji RZSZ održane su tri dvodnevne obuke u čijoj realizaciji su učestvovali prof. emeritus dr Đurađ Stakić i Nada Šarac, rukovodilac Odeljenja za profesionalnu obuku RZSZ.

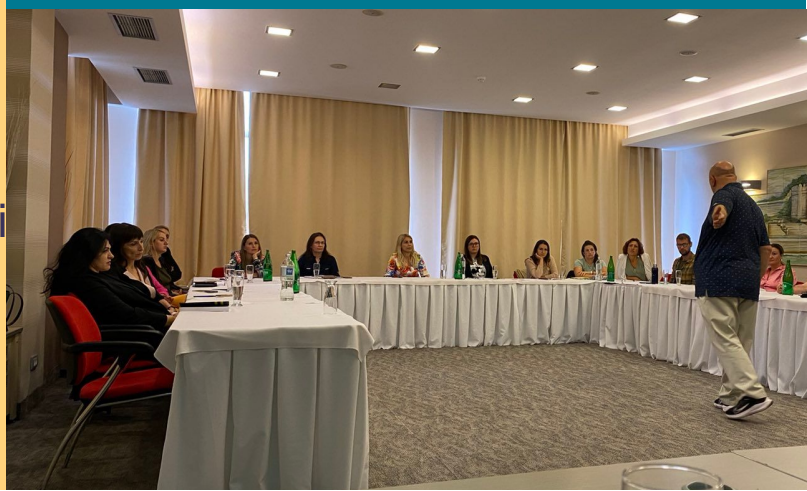
Učesnici obuka su bili zaposleni zavoda za vaspitanje dece i omladine i stručnjaci iz centara za socijalni rad u Beogradu, Nišu i Knjaževcu.

Cilj ovog programa je da predstavi, proradi i podstakne konceptualno-organizaciono i metodološko unapređenje zavoda, odnosno primenu savremenih koncepata, protokola, metoda i tehnika kako bi zavodi mogli da odgovore na realne potrebe i potencijale dece upućene u zavode.

Program posebne obuke je namenjen osoblju sva tri zavoda i predstavlja fokusni deo ukupnog programa obuke, odnosno reforme zavoda, program koji treba da doprinese pokretanju i promena i transformaciji zavoda od klasičnog vaspitnog prema vaspitno-terapijskom programu.

REZULTATI OBUKA

✓ UKUPNO ODRŽANIH DVODNEVNIH OBUKA: 5

✓ UKUPAN BROJ UČESNIKA OBUKA: +100

✓ TRI GRADA: BEOGRAD, NIŠ I KNJAŽEVAC

UČESNICI SU STEKLI PRIMENLJIVA ZNANJA U SLEDEĆIM OBLASTIMA:

- Osobnosti razvoja i ponašanja dece i adolescenata;
- Razvojni rizici, problemi i potencijali dece i adolescenata;
- Poremećaji (psihijatrijski) kod dece i adolescenata;
- Set potvrđeno delotvornih (*evidence-based*) pristupa, protokola, programa, metoda i tehnika procene i tretmana dece u zavodima;
- Preispitivanje potreba i mogućnosti primene „*evidence-based*“ programa u svakom zavodu;
- Izboru najprikladnijih programa i potreba za treningom – ovladavanjem veštinama primene u neposrednoj praksi.

Obuke su se sprovodile na dva nivoa. Prvi nivo je obuhvatao edukaciju osoblja zavoda za vaspitanje i stručnjaka centara za socijalni rad. Obuke u zavodima su bile sa fokusom na identifikaciju osobenih potreba i diferencijaciju pravaca i metodologije rada u svakom zavodu. Drugi nivo obuka je obuhvatao edukaciju članova multisektorskih i multidisciplinarnih timova sa fokusom na utvrđivanje zajedničkih znanja, kriterijuma, principa i standarda rada u zavodima i naročito razmatranju mogućnosti, formi i sadržaja saradnje radi unapređenja uslova i kvaliteta tretmana dece u zavodima.

ODRŽALI SMO DVE RADIONICE U ZAVODU ZA VASPITANJE DECE I OMLADINE U KNJAŽEVCU

Cilj radionica bio je upoznavanje dece i mladih sa pravima koja imaju ukoliko dođu u kontakt sa zakonom i osnaživanje da prepoznaju i blagovremeno reaguju na situacije koje ugrožavaju njihova prava. Upoznati su sa pojmom deteta iz ugla UN Konvencije o pravima deteta i pravima koja su im garantovana ovim dokumentom, a objašnjena im je i uloga pravosudnih organa, centra za socijalni rad i policije.

Važan segment radionica bio je usmeren na razgovor o planovima i željama za budućnost, na osnovu čega je utvrđeno da je neophodno unaprediti znanja, veštine i alate za rad sa decom i mladima u ustanovama za vaspitanje dece i omladine, razviti usluge i povećati finansijska izdvajanja za planiranje napuštanja i podršku programima osamostaljivanja.

*“Želim da steknem novo društvo, želim nov život i posao.”
dečak iz zavoda*

ODRŽAVANE SU RADIONICE NA NEDELJNOM NIVOU U ZAVODIMA ZA VASPITANJE DECE I OMLADINE U BEOGRADU, NIŠU I KNJAŽEVCU

Na radionicama je učestvovalo 45 polaznika iz zavoda za vaspitanje dece i omladine Beograd, Niš i Knjaževac, domova za decu bez roditeljskog staranja „Zmaj“ u Beogradu i „Duško Radović“ u Nišu.

Radionice su bile edukativnog karaktera i na osnovu evaluacije prethodnog rada izabrane su tri vrste pismenosti (jezička, numerička i digitalna), engleski jezik, razvijanje preduzetništva i inicijativnosti za teme aktivnosti.

Rad je bio organizovan sa četiri grupe polaznika tokom dve dvočasovne radionice nedeljno.

OBJAVILI SMO VIDEO „MOŽDA“

Deca i mladi koji izvrše krivično delo često ne vide da njihov život ima perspektivu, niti imaju životni plan po izlasku iz zavoda.

Kako bi skrenuo pažnju javnosti na položaj dece koja se nalaze u zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu, CPD je izradio video „MOŽDA“.

U izradi videa učestvovali su mladi iz Kluba DX, pri CPD-u, koji su preneli pojedine izjave dece i mladih na realizaciji zavodskih vaspitnih mera zabeležene tokom sprovođenja deset radionica u ustanovama za vaspitanje dece i omladine.

*„Možda će videti mene, a ne moje greške.“
devojčica iz zavoda*

SPROVELI SMO KAMPANJU NA DRUŠTVENIM MREŽAMA RADI PROMOCIJE VIDEA „MOŽDA“

ODRŽALI SMO ZAVRŠNU KONFERENCIJU

Završna konferencija održana je 23. septembra 2022. u Hotelu Palace u Beogradu i okupila je predstavnike sistema socijalne zaštite, pravosuđa, škola, civilnog sektora, akademske i donatorske zajednice.

Na konferenciji su govorili **Marko Todosić**, v. d. direktora RZSZ, **Jasmina Miković**, direktorka CPD, **prof. emeritus dr Đurađ Stakić** sa Univerziteta u Pensilvaniji, **Natalija Cvetković**, članica Kluba DX i **Ljiljana Panjković**, nastavnica srpskog jezika i književnosti iz OŠ „Branko Pešić“ u Zemunu.

Svi učesnici su se složili da je neophodno raditi na razvoju i primeni inovativnih, delotvornih programa rada sa decom u sukobu sa zakonom koji su zasnovani na dokazima, jačati kapacitete stručnjaka sistema socijalne zaštite i pravosuđa kako bi postupali u skladu sa principom najboljih interesa deteta, jačati multisektorsku saradnju kroz multidisciplinarni pristup kako bi se odgovorilo na potrebe svakog deteta. Pored toga, složili su se da je neophodno i unapređivati participaciju dece u postupcima koji ih se tiču, kroz informisanje o njihovim pravima i jačanje njihovih znanja i kapaciteta.

ODRŽALI SMO ZAVRŠNU KONFERENCIJU

Marko Todosić, v. d. direktora RZSZ istakao je: „Specifični ciljevi projekta bili su usmereni na razvoj i primenu inovativnih, delotvornih programa rada sa decom u sukobu sa zakonom, jačanje kapaciteta stručnjaka sistema socijalne zaštite i pravosuđa kako bi postupali u skladu sa principom najboljih interesa deteta.”

Prof. dr emeritus Đurađ Stakić istakao je: „Projekat je nastojao da podstakne i usmeri reorganizaciju i rekonceptualizaciju sva tri zavoda za vaspitanje u skladu sa međunarodnim standardima, relevantnim teorijskim konceptima i pristupima, metodologiji i praksi zasnovanoj na dokazanoj delotvornosti kako bi se uslovi i način rada prilagodio razvojnim izazovima, rizicima, potrebama i potencijalima dece koja su u njih upućena.”

„Deca u sukobu sa zakonom spadaju u jednu od grupa koja je najviše izložena stigmatizaciji u društvu i ona su, upravo zbog brojnih predrasuda sa kojima se susreću na svim nivoima, neretko izložena kritici javnosti, a posebno u slučajevima vršenja teških krivičnih dela,” istakla je **direktorka CPD-a Jasmina Miković**.

Natalija Cvetković, članica DX kluba istakla je: „Deca iz zavoda prenela su svoja iskustva u kontaktu sa policijom i sudijama na osnovu čega smo zaključili da su se osećala zbunjeno i nisu bila dovoljno informisana o svojim pravima. Pored toga, istakla je i da su se osećali nesigurno kada su u pitanju dalji planovi za budućnost.”

Ljiljana Panjković iz OŠ “Branko Pešić” istakla je: „Važno je da ne zaboravimo da u svim ustanovama žive, rastu i sazrevaju divni mladi ljudi, čijim su se životom poigrali odrasli i koji na teži način savladavaju lekcije iz predmeta koji se zove ŽIVOT”.

INFORMISALI SMO JAVNOST O PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA

CENTAR ZA PRAVA DETETA DONIRAJ

CENTAR ZA PRAVA DETETA OBJAVIO VIDEO „MOŽDA“

11.08.2022.

„Žao mi je što niko nema poverenja u mene. Nedostaje mi oslonac.“ – dečak iz ustanove za vaspitanje dece i omladine u Nišu

Kako bi skrenuo pažnju javnosti na položaj dece koja se nalaze u ustanovama za vaspitanje u Beogradu, Nišu i Knjaževcu, Centar za prava deteta (CPD) izradio je video „MOŽDA“, u okviru projekta „Promovisanje pozitivnog sistema

CENTAR ZA PRAVA DETETA DONIRAJ

ODRŽAN SASTANAK UO PROJEKTA „PROMOVISANJE POZITIVNOG MALOLETNIČKOG PRAVOSUĐA U SRBIJI“

19.08.2022.

Dana 19. avgusta 2022. godine, u Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu (RZSZ) održan je sastanak Upravnog odbora projekta „Promovisanje pozitivnog sistema maloletničkog pravosuđa u Srbiji“, koji sprovodi CPD u saradnji sa RZSZ uz finansijsku podršku

CENTAR ZA PRAVA DETETA DONIRAJ

ODRŽANE RADIONICE SA DECOM I MLADIMA NA REALIZACIJI ZAVODSKIH VASPITNIH MERA U USTANOVAMA ZA VASPITANJE DECE I OMLADINE U BEOGRADU, NIŠU I KNJAŽEVCU

28.07.2022.

„Možda će videti mene, a ne moje greške.“ „Možda će neko nekada imati poverenja u mene.“ „Možda jednog dana neću imati etiketu delinkventa.“ „Možda će mi ljudi oprostiti, jer bila sam samo dete.“

Jačanje kapaciteta vaspitača i voditelja slučaja

CENTAR ZA PRAVA DETETA DONIRAJ

JAČANJE KAPACITETA VASPITAČA I VODITELJA SLUČAJA

17.08.2022.

Centar za prava deteta u partnerstvu sa Republičkim centrom za socijalnu zaštitu realizuje projekat „Promovisanje pozitivnog maloletničkog pravosuđa u Srbiji“, uz finansijsku podršku Evropske komisije kroz program „Prava, jednakost i državljanstvo“. Ciljevi ovog projekta su usmereni na unapređenje prava i položaja dece u sukobu sa zakonom i/ili sa problemima u

Održana završna konferencija na projektu promovisanje pozitivnog maloletničkog pravosuđa

CENTAR ZA PRAVA DETETA DONIRAJ

ODRŽANA ZAVRŠNA KONFERENCIJA NA PROJEKTU PROMOVISANJE POZITIVNOG MALOLETNIČKOG PRAVOSUĐA

27.09.2022.

Republički zavod za socijalnu zaštitu i Centar za prava deteta (CPD) održali su završnu konferenciju u Hotelu Palace u Beogradu u okviru projekta „Promovisanje pozitivnog sistema maloletničkog pravosuđa u Srbiji“

PROMOVISALI SMO SPROVEDENE AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Centar za prava deteta/Child Rights Centre

28 July · 🌐

🔴 Održali smo 10 radionica sa decom i mladima na realizaciji zavodskih vaspitnih mera u tri ustanove za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu, na kojima su aktivno učestvovali i mladi koji se okupljaju u Klub DX, pri našoj organizaciji.

✅ Radionice su održane u okviru projekta „Promovisanje pozitivnog sistema maloletničkog pravosuđa u Srbiji“, koji sprovodimo u saradnji sa Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu, uz finansijsku podršku Evropske komisije kro... See more

See translation

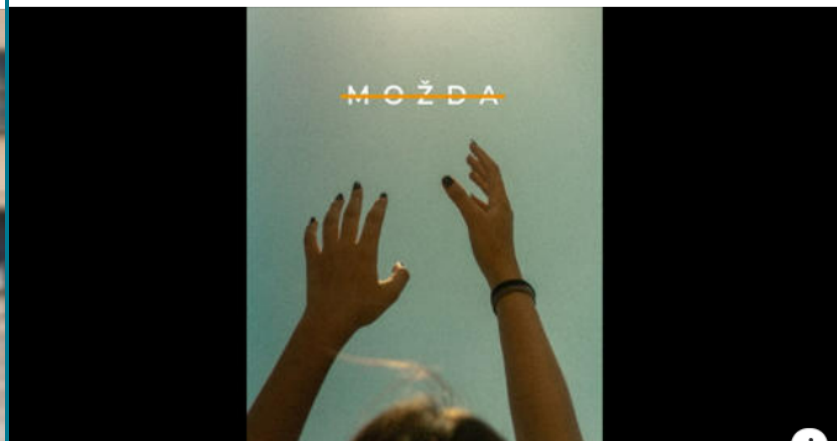
Centar za prava deteta/Child Rights Centre

11 August · 🌐

👁 Pogledajte naš najnoviji video "MOŽDA", u čijoj izradi su učestvovali mladi iz Klub DX, koji su preneli pojedine izjave dece i mladih na realizaciji zavodskih vaspitnih mera zabeležene tokom sprovođenja deset radionica u tri ustanove za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu. 📺 <https://www.youtube.com/watch?v=-WqHupiqrAE>

🔴 Deca i mladi koji izvrše krivično delo često ne vide da njihov život ima perspektivu. Kako bi uspeali da prevaziđu razvojne krize i post... See more

See translation

CPD.ORG.RS

Održane radionice sa decom i mladima na realizaciji zavodskih vaspitnih mera u ustanovama za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu - CPD

YOUTUBE.COM

MOŽDA

📺 Video "MOŽDA" je nastao u okviru projekta „Promovisanje pozitivnog ...

Learn More

Više o RZSZ —→ www.zavodsz.gov.rs

Više o CPD —→ www.cpd.org.rs

